

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

København, den 15. april 2011
Sagsnr.: 9636
Dok.nr.: 218700

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i brev af 22. marts 2011 (L 159 spørgsmål 9) anmodet om min besvarelse af følgende af Ole Vagn Christensen (S) stillede spørgsmål:

Spørgsmål 9:

”Vil ministeren oplyse, om det ikke var selvstændige unge landmænd, der tog over ved stavnsbåndets ophævelse, da den daværende kapitalmagt spillede fallit, og har ministeren intet lært af historien?”

Svar:

Stavnsbåndet ophævedes i 1788 på en gang for alle, der var over 36 år eller under 14 år. For de øvrige indtrådte frigørelsen efterhånden, således at stavnsbåndet var fuldstændig ophørt år 1800. Således var det i første omgang alle over 36 år, der blev frigjort.

Siden stavnsbåndets ophævelse er der sket en rivende udvikling inden for landbruget bl.a. på baggrund af ny teknologi. Dette har skabt en strukturudvikling inden for landbruget i retning af færre men større bedrifter. Således er antallet af landbrugsbedrifter inden for de sidste 30 år faldet fra godt 114.000 i 1980 til omkring 40.000 i 2009.

Selvejerprincippet har gennem årene været kendetegnende for dansk landbrug og forventes også fremadrettet at være det. Med landbrugslovens ændring i april 2010 blev der blot skabt mulighed for en mere fleksibel finansiering gennem den udvidede adgang til selskaberhvervelser.

Yngre jordbruger-ordningen, der har fungeret siden 1967, har de seneste år fået færre og færre ansøgninger. Antallet af ansøgninger er faldet fra ca. 800 årligt i begyndelsen af 1980'erne til ca. 350 ved årtusindeskiftet, hvor præmiesystemet blev indført, og til nu under 100. I 2010 kom der 44 ansøgninger. Derfor har yngre jordbruger-ordningen ikke afgørende betydning for antallet af selvejende landmænd i Danmark.

Udover det faldende antal ansøgere kan det også konstateres, at mere end halvdelen af ansøgningerne vedrører familiehandler, hvor der i forvejen er visse fleksible overdragelsesmuligheder, som skaber en mere smidig overdragelse.

Henrik Høegh

/Søren Sørensen